

UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMANIA - UNBR		
ÎNREGISTRARE nr.	446	
Anul 2008	Luna 04	Ziua 09

Nr. 35.994/08.04.2008

UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA
Domnului Gheorghe FLOREA
PREȘEDINTE

Stimate domnule președinte,

Urmare adresei dvs. nr. 446/2008 prin care solicitați Ministerului Justiției actualizarea onorariilor cuvenite avocaților pentru asistența juridică din oficiu sau asistența juridică gratuită la cerere, formulăm următoarele observații și propunerii, referitoare la *aspecte de fond*, sau după caz, privind *oportunitatea măsurii*:

1. Propunem *completarea prevederilor pct. 1 lit. f)*, în sensul includerii asistenței juridice acordate în procedura înlocuirii tratamentului medical și a menținerii, înlocuirii sau încetării măsurii internării medicale.

2. Apreciem că pentru cauzele cu un număr mai mare de inculpați (peste 5) dublarea onorariului cuvenit pentru apărarea fiecărui inculpat nu este justificată. Complexitatea cauzei își poate găsi reflectarea într-o majorare rezonabilă a onorariului pe inculpat sau învinuit, dar nu până la dublarea acestei sume.

3. Apreciem că se impune *delimitarea riguroasă a cazurilor de asistență juridică propuse la pct. 1 lit. g) și k)*: asistența juridică acordată din oficiu în cazul în care avocatul asigură consultații la locul de deținere și, respectiv, asistența juridică acordată în temeiul prevederilor Legii nr. 275/2006 privind executarea pedepselor și a măsurilor dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal. În cazul în care cele două texte au ipoteze diferite, trebuie menționate elemente de diferențiere – cum ar fi completarea pct. 1 lit. g) cu sintagma „pe durata executării măsurii preventive” sau alt element avut în vedere.

4. Propunem *eliminarea, din cuprinsul prevederilor pct. 4, a sintagmei „în zilele de sărbătoare legală”*, ținând seama de faptul că noțiunea de „zi nelucrătoare” include și „zilele de sărbătoare legală”, concepție împărtășită de legiuitor în cazul Codului de procedură penală (art. 186 alin.(4)) și urmată și în cazul proiectului noului Cod de procedură civilă (art. 166 alin. (2)).

5. Pentru acordarea asistenței juridice din oficiu în zilele nelucrătoare și în zilele lucrătoare între orele 20.00-08.00, s-a propus majorarea onorariilor cu 100%, deși în prezent această majorare este de 50%. Acestei prevederi, fie că se decide o majorare de 50%, fie de 100%, trebuie să-i corespundă obligația Uniunii Naționale a Barourilor din România de a asigura serviciul permanent la

MINISTERUL JUSTITIEI
CABINET MINISTRU

barouri pentru desemnarea unui apărător, astfel încât să se evite situațiile semnalate în prezent, când pentru cazuri urgente, apărute după terminarea programului normal de lucru la instanțe (acestea asigură servicii de permanență), la barouri nu răspunde nimeni pentru desemnarea unui avocat din oficiu.

6. Propunem *eliminarea prevederilor pct. 5 teza a II-a*, justificat de faptul că se impune asigurarea unei *proporționalități între cuantumul sumelor stabilite cu titlu de onorariu convenit avocatului care a acordat asistență din oficiu și prestația avocațială efectiv îndeplinită*, cum de altfel se prevede și în Statutul profesiei de avocat.¹

7. Ținând seama de faptul că Legea privind ajutorul public judiciar se află în prezent în faza dezbaterii publice, apreciem că se impune *menținerea în cuprinsul protocolului analizat a unor dispoziții privind onorariile datorate avocaților pentru asistența judiciară acordată sub forma apărării și asistenței juridice în litigiile care nu au caracter penal*. În acest context, apreciem că s-ar impune și analizarea oportunității majorării cuantumului onorariilor mai sus menționate.

8. Apreciem că se impune *clarificarea procedurii de decontare a onorariilor pentru asistența juridică acordată din oficiu sau asistența juridică gratuită la cerere în vederea eficientizării acestora*.

În acest sens, sugerăm analizarea posibilității decontării sumelor reprezentând onorarii și prin intermediul ordonatorilor secundari (curțile de apel) și terțieri de credite (tribunale) și, eventual, pentru onorariile datorate în cursul urmăririi penale, prin intermediul parchetelor de pe lângă curțile de apel și de pe lângă tribunale, ținând seama că Ministerul Public are buget propriu, gestionat de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. Tribunalul ar urma să gestioneze decontarea onorariilor convenite avocaților pentru asistența juridică acordată în cursul judecății la tribunalul respectiv sau la oricare dintre judecătorii din circumscripția teritorială a acestuia, iar curțile de apel ar urma să gestioneze decontarea onorariilor convenite avocaților pentru asistența juridică acordată în cursul judecății, la curtea de apel respectivă. În plus, pentru onorariile convenite avocaților pentru asistența juridică acordată în cursul judecății la Înalta Curte de Casație și Justiție, atribuția gestionării decontării acestora ar urma să revină Curții de Apel București. În mod corespunzător ar urma să se procedeze și pentru onorariile convenite avocaților pentru asistența juridică acordată în cursul urmăririi penale. De subliniat însă că, la analiza acestei posibilități, trebuie puse în balanță, pe de o parte, celeritatea în desfășurarea operațiunilor pe care le presupune decontarea acestor sume, iar, pe de altă parte, eventualele neajunsuri pe care le-ar aduce împărțirea competențelor, mai exact disiparea capacității de gestionare a sumelor în discuție, și, implicit, a responsabilității decurgând din operațiunile financiare derulate în scopul decontării onorariilor.

9. Propunem includerea, în cuprinsul protocolului, a unei secțiuni distincte care ar urma să trateze unitar problematica onorariilor convenite avocaților pentru asistența juridică acordată în litigiile cu elemente de extraneitate în domeniul cooperării judiciare internaționale, atât în materie penală, cât și civilă (inclusiv asistența juridică acordată în temeiul Convenției de la New York din 20 iunie 1956 privind obținerea pensiei de întreținere în străinătate, ratificată de România prin Legea nr. 26/1991). În consecință, propunerile formulate la pct. 1 lit. j) și k) ar urma să fie eliminate.

10. În ceea ce privește chestiunea *evidențierii distincte a sumelor alocate plății serviciilor prestate de avocați*, constând în asistența juridică din oficiu sau asistența juridică gratuită la cerere, apreciem că aceasta urmează a-și găsi rezolvare cu ocazia elaborării proiectului Legii bugetului de stat pe anul 2009.

Din această perspectivă, protocolul nu ar putea include decât asumarea de către Ministerul Justiției a unei obligații de a face având ca obiect efectuarea demersurilor legale necesare pentru prevederea distinctă (subcapitol distinct) în bugetul propriu de venituri și cheltuieli a sumelor necesare plății onorariilor pentru asistența juridică din oficiu sau pentru asistența juridică gratuită la cerere, începând cu anul bugetar 2009, iar intrarea în vigoare a unui nou protocol – care să cuprindă

¹ Potrivit prevederilor art. 158 teza a II-a din Statutul profesiei de avocat, *avocatul înlocuit are dreptul la încasarea onorariului convenit pentru prestațiile efectuate până la data încetării înscărilor*.

MINISTERUL JUSTIȚIEI
CABINET MINISTRU

onorarii majorate - ar urma să aibă loc la o dată care să permită obținerea de către Ministerul Justiției a disponibilităților financiare necesare (de ex. 1 septembrie 2008).

În același sens, este de subliniat că majorarea cuantumului onorariilor, astfel cum se propune prin adresa dvs. sus menționată, determină o influență financiară asupra bugetului de venituri și cheltuieli al Ministerului Justiției, care, în prezent, nu include disponibilitățile financiare necesare acoperirii acestor noi cheltuieli. Desigur, după convenirea prevederilor noului protocol, Ministerul Justiției urmează a face demersurile legale necesare, prin înaintarea către Ministerul Economiei și Finanțelor a unei solicitări de alocare a fondurilor necesare acoperirii diferenței rezultate în urma majorării cuantumului onorariilor, cu ocazia proximei rectificări a bugetului de stat pe anul 2008.

În spiritul unei colaborări eficiente, Ministerul Justiției își exprimă întreaga disponibilitate pentru a analiza și conveni, împreună cu reprezentanții ai Uniunii Naționale a Barourilor din România, soluțiile adecvate care să asigure eficientizarea activității de acordare a asistenței judiciare, în vederea încheierii unui nou Protocol privind stabilirea onorariilor pentru avocații care acordă asistență juridică din oficiu sau asistență juridică gratuită la cerere.

Cu deosebită considerație,

Cătălin-Mihail PREDOIU

Ministrul Justiției